

Els cavalls, possibles aliats en la prevenció d'incendis forestals

Per l'adaptabilitat alimentària, segons una recerca de la UdL i la UAB

Els cavalls poden jugar un paper clau en la gestió forestal i la reducció del risc d'incendis als boscos mediterranis, gràcies a l'adaptabilitat dels seus comportaments alimentaris. Així ho assenyala un estudi interdisciplinari liderat per la Universitat de Lleida (UdL) i la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) que acaba de publicar la revista *Agroforestry Systems* [<https://link.springer.com/journal/10457>]. La recerca - amb la participació de la [Reserva de Boumort](#) [

<https://www.catalunya.com/ca/continguts/patrimoni-natural/espai-natural-protegit-de-la-serra-de-boumort-17-1706>], la [Fundació Miranda](https://fundaciomiranda.org/) [<https://fundaciomiranda.org/>], l'[Associació Forest Horses](https://foresthorses.wixsite.com/foresthorses) [<https://foresthorses.wixsite.com/foresthorses>] i la Universitat de Barcelona (UB)- revela que els cavalls adapten la seua dieta segons la raça, l'entorn i el maneig. Aquesta flexibilitat els fa complementaris al paper d'altres herbívors en estratègies sostenibles de prevenció d'incendis, ja que poden reduir la càrrega de combustible i mantenir paisatges oberts.

"Fins ara la recerca sobre ramaderia extensiva i prevenció de focs forestals s'ha centrat sobretot en ovelles i cabres, amb algunes investigacions puntuals en races bovines rústiques. Els cavalls s'han estudiat molt poc en aquest context, ja que tradicionalment els han classificat com a pasturadors d'herbàcies amb poc impacte sobre la vegetació llenyosa", explica la investigadora Ramón y Cajal de la UdL i arqueozoòloga, [Ariadna Nieto-Espinet](https://www.researchgate.net/profile/Ariadna-Espinet) [<https://www.researchgate.net/profile/Ariadna-Espinet>]. "El nostre treball és un dels primers que analitza amb dades empíriques el seu potencial en la gestió forestal mediterrània", afegeix.

L'estudi ha analitzat tres casos concrets per explorar el potencial dels cavalls en la gestió del sotabosc. A la Reserva de Boumort, els cavalls [de Przewalski](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cavall_de_Przewalski) [https://ca.wikipedia.org/wiki/Cavall_de_Przewalski] en semillibertat en un paisatge en mosaic i una càrrega ramadera molt baixa de 0,02 caps per hectàrea (ha) i any. Al Parc Natural del Garraf, la raça rústica [Pottoka](https://ca.wikipedia.org/wiki/Pottoka) [<https://ca.wikipedia.org/wiki/Pottoka>] en pastura contínua i semillibertat durant un any, i una càrrega baixa (0,2 caps/ha/any); i els cavalls creuats en actuacions de pastura dirigida a curt termini, amb alimentació suplementària i una càrrega alta (2,5 caps/ha durant un mes i mig).

L'equip ha analitzat la dieta a partir de 50 mostres fecals fresques. "Hem aplicat anàlisis microhistològiques de l'epidermis vegetal en femta i models estadístics avançats per avaluar amb precisió els canvis alimentaris d'aquests animals", detalla la investigadora de la UAB i l'Institut de Recerca en Recursos Cinegètics (IREC-CSIC), [Araceli Gort-Esteve](https://orcid.org/0000-0003-1894-9006) [<https://orcid.org/0000-0003-1894-9006>]. Entre altres, han contemplat espècies llenyoses, que inclouen gèneres com [Quercus](https://ca.wikipedia.org/wiki/Quercus) [<https://ca.wikipedia.org/wiki/Quercus>], [Juniperus](https://ca.wikipedia.org/wiki/Juniperus) [<https://ca.wikipedia.org/wiki/Juniperus>] i [Pistacia](https://ca.wikipedia.org/wiki/Pistacia) [<https://ca.wikipedia.org/wiki/Pistacia>]; i altres herbàcies, com el llistó ([Brachypodium retusum](https://ca.wikipedia.org/wiki/Brachypodium_retusum)) [https://ca.wikipedia.org/wiki/Brachypodium_retusum].

Els resultats assenyalen que els cavalls ensalvatgits de Przewalski, en un paisatge en mosaic amb parcel·les de bosc, matolls i prats, mantenen oberts els camps tot l'any menjant sobretot gramínies, amb poc impacte sobre la vegetació llenyosa. Les races rústiques, com la Pottoka, s'adapten als llargs períodes de pasturatge consumint inicialment gramínies fines i altament inflamables passant a les plantes llenyoses a mesura que s'esgoten les herbes. Gestionen eficaçment tant els combustibles fins com els més gruixuts, contribuint al control del sotabosc. Finalment els cavalls creuats, sotmesos a un pasturatge intensiu a curt termini amb alimentació suplementària, passen ràpidament dels combustibles fins a les plantes llenyoses, mostrant el seu potencial per a actuacions de gestió dirigida.

"Els resultats amb els Pottoka i els creuats demostren clarament que els cavalls, considerats pasturadors amb preferència per les herbàcies, poden adaptar-se ràpidament al recurs disponible, incloent espècies llenyoses. Aquesta flexibilitat els converteix en un recurs valuós per a estratègies de prevenció d'incendis en paisatges mediterranis, complementant ovelles i cabres", destaca el professor de la UAB, [Jordi Bartolomé Filella](https://portalrecerca.uab.cat/ca/persons/jordi-bartolome-filella-3) [<https://portalrecerca.uab.cat/ca/persons/jordi-bartolome-filella-3>]. "Les races rústiques, sovint menys valorades actualment, tenen una gran capacitat adaptativa que les fa clau en tasques silvopastorals. El nostre estudi mostra que els cavalls no només poden contribuir al control del sotabosc, sinó també al manteniment dels espais oberts i del paisatge mosaic", afegix Ariadna Nieto-Espinet.

L'equip investigador coincideix en què fan falta més estudis a llarg termini per quantificar l'impacte directe dels cavalls en la reducció de la biomassa inflamable. Tot i això, consideren que la seua adaptabilitat dietètica els pot convertir en una eina prometedora dins d'estratègies de gestió forestal més sostenibles; especialment en un context de canvi climàtic, despoblament rural i increment del risc d'incendis.

Membres de l'equip que han participat en la recerca dels Przewalski / Foto: Reserva Nacional de Boumort

M É S

I N F O R M A C I Ó :

Article *Dietary strategies of feral and domestic horses under varying grazing pressures: insights for Mediterranean forest management* [

https://link.springer.com/article/10.1007/s10457-025-01291-9?utm_source=rct_congratemail&utm_medium=ema]

DOI: <https://doi.org/10.1007/s10457-025-01291-9> [<https://doi.org/10.1007/s10457-025-01291-9>]

Notícia UAB [<https://www.uab.cat/web/universitat-autonoma-de-barcelona-1345467950436.html>]